

χρίνειν ξυθρώπου ὁ ὄποιος ζωγραφίζει δ, τι κισθίνεται. Δυνάμεθα ἐν τούτοις μὲ καὶ ποιειν ὑπερηρένειν νὰ παρουσιάσωμεν σάμαρον, καὶ τὸν Ἑλλήνα—Ρωμοῦνον κ. Κίρωνα Λόγη, τὸν ἔβρον καλλιτέχνην ὁ ὄποιος μὲ στιβκράν χεῖρα ἐννοεῖ νὰ κατακτήσῃ τὰς σκολικὲς ἀτραποὺς τῆς τάχυνα. Η τέχνη τοῦ κ. Λόγη τείνει πρὸς ἐναὶ ιδικούσιμον γνωστὸν ἀπὸ πολλοῦ εἰς τὸν καλλιτεχνικὸν κόσμον, ἐὰν δὲ δὲν προτιμᾷ τὴν ἀπομέμνυσιν ἀπὸ τὰς γνωστὰς κοσμικὰς θεωρίες τῶν ἐργατεγγόν, ἐκεῖνο δημος τὸ ὄποιον ἐπιληξιζόνεται κακτοθίωνει συγκεκριμένον νὰ τὸ παρουσιάζῃ εἰς τὰ γυμνοκράμένα μάτια. Ο Λόγη κατέγει τὸ μυστικὸν τῆς ἀρμονίας, ἀλλὰ μικρὰς ἀρμονίας χορίστου ἀπὸ τὸν ἀπόκοσμον τῆς εὐγενοῦς του ψυχῆς, δὲν ἔγει ἀκόμη τὴν δύναμιν ὅπως νὰ ἔξαγῃ κατ' εὐθείαν ἐκ τῆς φύσεως δ, τι συλληγόθει ἡ ποιητικὴ του ψυχῆς ἀλλὰ τοῦ διδεῖ δημος τάραχ μὲ σκέψιν καὶ παθητικότητα οὐχὶ τυχίκιν. Η «Ιριγένεια» ἐν Ταύρωι είναι μία περιπαθής νοσταλγικὴ ἀναμέμνησις τῶν ἐνδίξιων προγόνων του. Ξένη ἡ Ιριγένεια στὴν ἔξορια της, κατατάζει τὸ πέλαγος καὶ ἡ ψυχὴ της ζυτεῖ τὸν Ἑλλάδα. «Ἔται θέλω νὰ πιστεύω πῶς τὸ δρόγον τοῦτο συμβολίζει τὸν ψυχὴν τοῦ καλλιτέχνου.

Κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον πρέπει νὰ ἐκτιμήσωμεν καὶ τὸ ἔξικρετικὸν ἀληθῆς τελεκυντον τοῦ Ν. Βερμούδη τοῦ ὄποιον τὰ δρυγὰ μὲ τόπο κιττημάτων καὶ τόπου ζωὴν ζωγραφιμένων.

Γενικῶς δὲ τὸ Ρωμουνικὸν τμῆμα ἀντιπροσώπευει διὰ τῶν ζωγραφικῶν δργῶν του μίαν ἀκμάσιαν λατινίζουσαν φυλὴν ἡ ὄποιος ἔγει πλήρη τουσίδην τῆς ἀποστολῆς της εἰς τὸν ἐκπολιτιστικὸν ἀγῶνα τὸν ὄποιον συνεγίζει ἀπὸ πολλοῦ ἡ Ἑλλάς ἐν τῇ Ἀντολῇ.

(«Επετεῖ τὸ τέλος»)

Θ. ΘΩΜΟΠΟΥΛΟΣ

ΜΟΝΟΛΟΓΟΣ ΤΗΣ ΗΛΙΟΓΕΝΝΗΤΗΣ

(Απὸ τὰ Β' πρόδιει «τοῦ Γύρου τῶν Ωρῶν».)

Τὸν νυχτιάτικον πέπλο μου

Τὸν ὑφάναν Νεράδης,

Σὲ ἀργαλειὸν στοιχειωμένο

Καὶ μὲ νῆματα ὀνείρων,

Τὸν ὑφάναν Νεράδης

Κάλου οἱ Ισκιοι ποὺ ἐπαίζαντε

Τίς στριγγές του τίς γκάδες.

Τίς Νυφούλας Δροσούλας

Σεῖς χεράκια ἐναέρια,

Τὸν νυχτιάτικον πέπλο μου

Τάρα βγάλτε μου ἀγάλια,
 Σεῖς χεράκια ἔναέρια,
 Νὰ φωτίσει ἡ Ὀμορφιά μου,
 Νὰ χλωμιάσουν τ' ἀστέρια.
 Νὰ μὲ λούσουν τ' ἀρώματα
 Στίς τρισδύλες ἀνάδρες
 Στὰ νερά τους τ' ἀνίσκιωτα...
 Τὰ μαλλιά μου τὰ ὀλάπλωτα
 Νὰ μοῦ πλέξουν οἱ Αὔρες,
 Ἀπὸ κάποιες κορδέλλες
 Νὰν τὰ λύσουνε μαῦρες.
 Τῆς Ζωῆς καλλωσύνη
 Μ' ὄνομάζουν ἐμένα·
 Τῶν δεντρῶν τὰ Ἐρωτόπουλα
 Καὶ τῶν κήπων τ' Ἀνθόπουλα
 Τῆς ψυχῆς μου εἶνε πόθοι
 Τῆς Ζωῆς καλλωσύνη
 Μ' ὄνομάζουν ἐμένα.
 Λίγην ὥρα μαζί σας
 Εἴν' γραφτό μου νὰ μείνω
 Καὶ κατόπι σὰν φύγω
 Θέν' ἀφίσω γι' ἀχνάρια μου
 Τίς παρθένες μου σκέψες,
 Πεταλούδες ὀλόσπρες
 Νὰ πετᾶνε τριγύθου.
 Τὸν νυχτιάτικον πέπλο μου
 Σὲ ἀργαλειὸ στοιχειωμένο
 Μοῦ τὸν ἔχουν ὑφάνει.
 Τὸν ἡμέρινον πέπλο μου
 Τώρα ποιὲς θὰ μοῦ ὑφάνουν
 Ἀνυφάντρες Δροσούλες,
 Σὲ ἀργαλειὸ ἀχτιδωμένο;
 Τὸν ἡμέρινον πέπλο μου
 Υἱέτε γλάγωρα ἀπάνω μου
 Νὰ σβυστοῦνε τ' ἀστέρια
 Πρὸιν μὲ σύρει δὲ Ἀράπης
 Στὰ βαθιά του λιμέρια,

•Οποῦ στένουν τὰ Πνεύματα
Μὲ τοὺς "Ισκιους κιρτέρια
Ποῦ βαροῦν οἱ Νεράΐδες
Τὰ σουραύλια, τίς γκάϊδες.

Σ. ΣΚΙΠΗΣ

ΑΠΟ ΤΟ ΣΦΥΡΙ ΩΣ Τ' ΑΜΟΝΙ

Οι «Κούρδοι» τοῦ Γιάννη Καμπύση

Μιὰ κρυφὴ χαρὰ ἐπλημμύρισε τὰ στήθη μου δταν ἔμαθα δτι ὁ κ. Χρηστό-
μάνος θὰ μᾶς παρουσιάζε τοὺς «Κούρδους» τοῦ Γιάννη Καμ.πύση, τοῦ ποιητῆ, ποὺ
μιὰ μέρα τὸ χέρι τοῦ θανάτου ἐτρύγγησε τὴν ὥραία του ψυχή.

Γιὰ τὸν ποιητὴν ἡ παράσταση τοῦ ἔργου του ἀπὸ τὸ θέατρο τῆς «Ν. Σκηνῆς»
εἶναι ἔνα μνημόσυνο καλλιτεχνικό, ποὺ οἱ φίλοι του καὶ οἱ συνάδελφοί του δὲν τοῦ
ἔκαμψαν ὡς τώρα, καὶ 'ς τὸ ὅποιο οἱ πολλοὶ εἶχαν τρέξει νὰ χειροκροτήσουν τὸν
πεθαμένο ποιητὴν μὲ τὰ ὥραία ὅνειρα, καὶ τὶς βοθειές καὶ ὑψηλές σκέψεις.

* *

"Ἐνας φρικιασμὸς ἥδονῆς καλλιτεχνικῆς καὶ λύπης μὲ εἶχε καταλάβει δταν ἡ
ἀὐλαία ὑψώθηκε. Τὰ μάτια μου καρφωμένα ἐπάνω 'ς τὶς κινήσεις τῶν ἡθοποιῶν
μὰ ὁ λογισμὸς μου ἔτρεχε 'ς τὰ περασμένα, δταν ἀκόμα ὁ ποιητὴς γιομάτος ἀπὸ
ζωὴ καὶ νιστὴ, μοῦ ἐδιάβαζε τὰ χειρόγραφα τῶν «Κούρδων» ἐπηρεασμένος ἀπὸ
τοὺς δραματουργοὺς τοῦ Βορᾶ, παλαιόντας μέσα 'ς τὰ σκοτάδια τῆς ἐλληνικῆς
ψυχῆς, γιὰ μᾶς παρουσιάση κάποιο κομμάτι τῆς φωτεινό.

Καὶ ἐνθυμοῦμαι δτι τὴν ἐντύπωση ποὺ μοῦ ἔκαμε τὸ ἔργο τοῦ ποιητῆ, δὲν
μοῦ τὴν ἔδωκε καὶ τὴν στιγμὴ ποὺ τὰ πρόσωπα ἐπάνω 'ς τὴν σκηνὴν ἐλάσσιναν
νεῦρα καὶ ζωὴ. Κάτι τοὺς ἔλειπε, κάποια ψυχολογικὴ ἔρευνα βαθύτερη μὲ τὴν
ἀπαραίτητη φιλοσοφικὴ ἀντίληψη, κάθε καλλιτέχνη, ποὺ θέλει νὰ δημιουργήσῃ
ἔνα χαραχτῆρα ἀληθινό.

Καὶ γιὰ τοῦτο τὸν λόγο θέλω τώρα νὰ μιλήσω κάπως γενικώτερα γιὰ τὸ
ἔργο τοῦ Καμπύση ποὺ, μόνο 'ς τὶς γενικές του γραμμές, μᾶς δείχνει πῶς ὁ συγ-
γραφέας τῶν «Κούρδων» εἶχε μέσα του τὴν φλέβη του μεγάλου συγγραφέα ποὺ
διαγωνίζεται νὰ φτάσῃ κάπου, χωρὶς καὶ νὰ τὸ κατορθώῃ, τοσας ἀπὸ κάποια ίδιαι-
τερη διάπλαση τοῦ πνεύματός του.

* *